

Nye og sjældne danske Zoocecidier.

Af

E. B. Hoffmeyer.

I min Afhandling »*Beiträge zur Kenntnis der dänischen Callimomiden mit Bestimmungstabelle der europäischen Arten*«, publiceret i dette Tidsskrift Bd. XVII, 1930—31 p. 232—285, har jeg meddelt Klækning af flere Gallensyltere, hvis Værter ikke er omtalte fra vedkommende Lokaliteter i den — forøvrigt sparsomme — hjemlige Zoocecidieliteratur. For at rette dette Forhold har jeg skrevet denne lille Liste, der udover Galhvepsene dog kun giver meget spredte Bidrag til Danmarks Cecidiefauna.

Siden Fru Sophie R o s t r u p skrev sin Fortegnelse over Danmarks Zoocecidier, er Kendskabet til Cecidozoerne stærkt forøget, særligt hvad angaar *Acarina*, *Cecidomyidae* og Chalcidieslægten *Harmolita* (= *Isosoma*, *Isthmosoma*). Det har vist sig, at i talrige Tilfælde er en Undersøgelse af Gallen ikke tilstrækkelig, men maa følges af Klækning og Undersøgelse af det galledannende Dyr. Ogsaa de galledannende Bladhvepse er underkastet fornyet systematisk Behandling, siden de blev behandlede i »*Danmarks Fauna*« Bd. 18, af I. C. N i e l s e n og K. H e n r i k s e n. Da jeg ikke i alle Tilfælde har haft Tid og Lejlighed til en systematisk Undersøgelse af Cecidozoen, har enkelte Fund maattet udskydes til senere. I nedenstaaende Fortegnelse er nye Arter for Danmark betegnede med en Asterisk (*). Navnene er som Regel i Overensstemmelse med Ross & H e d i c k e: »*Pflanzengallen Nord- und Mitteleuropas*«, Jena 1927, hvortil der ogsaa henvises ved de enkelte Cecidier.

Acer.

Eriophyes macrochelus pseudoplatani Corti. RH. 32. — Valborup Skov, Clasonsborg.

Achillea.

Rhopalomyia millefolii H. Loew. RH. 56. — Rørvig.

Agropyrum.

**Harmolita hordei* Harr. RH. 105, 106, 111. — Munkeskov.

Artemisia,

Apion sulcifrons Hbst. RH. 294. — Rørvig.

Misopatha tubifex Kieff. RH. 311. — Halsnæs (I. P. Kryger), Rørvig.

Betula.

Eriophyes rudis calycophthirus Nal. RH. 426. — Valborup Skov, Munkeskov.

Semudobia betulae Winn. RH. 427. — Klosterskov.

Calamagrostis.

**Harmolita calamagrostidis* Hed. RH. 514. — Paa *C. lanceolata*. Det øverste, sjældnere de to øverste Internodier uregelmæssigt fortykkede, senere træagtige; hvide Larver enkeltvis i Kamre i Marven. Toppen kommer ikke til fuld Udfoldelse. — Holmegaards Mose, flere Steder ved Sandfeld i Brande-Eggen.

**Harmolita* sp. RH. 515. Paa *C. lanceolata*. — Holmegaards Mose.

**Poomyia hellwigi* Rübs.? RH. 518. — Haslev Orned.

Campanula.

Miarus campanulae L. RH. 534. — Rørvig, Dyrehave, Jessie Strand, Præstø Fed. Ifølge V. Hansen er Arten almindelig.

Carpinus.

**Zygiobia carpini* F. Löw. RH. 614. — Sipperup Skov.

Centaurea.

**Aylax jaceae* Schenck. RH. 658. — Korsør, Espe, Basnæs. *A. rogenhoferi* Wachtl. RH. 650. — Holsteinborg, Spanager, Faxe, Freerslev, Bodal Mose.

Loewiola centaureae F. Löw. RH. 643. — Dalmose.

Phanacis centaureae Först. RH. 639. — Svendstrup ved Korsør, Basnæs, Holsteinborg, Freerslev, Faxø. Bornholm: Tejn.

**Tephritis solstitialis* L. RH. 653. — Meget almindelig.

Cerastium.

Aphis cerastii Kalt. RH. 668. — Bodal Mose.

Crataegus.

**Anuraphis ranunculi* Kalt. RH. 812. — Lejre.

Dactylis.

Acaroecidie RH. 853 eller 854. — Bregentved.

Daucus.

Kiefferia pimpinellae F. Löw. RH. 863. — Strødam (I. P. Kryger), Boeslunde, Halskov.

Fagus.

**Phegomyia fagicola* Kieff. RH. 1019. — Rudehegn, Stokkebjerg Skov.

Festuca.

**Harmolita hieronymi* Hed. RH. 1038. — Klitterne udfor Sandkroen, Ulfshale. Ifølge R o s t r u p er *H. hyalipennis* fundet paa *Psamma arenaria* i Tisvilde og Løkken; det har sikkert drejet sig om denne Art; idet ethvert Spor af *Festuca* har været skjult af Flyvesandet, har den ret store Galle strittet op ved Siden af *Psamma*, og er blevet antaget at sidde paa denne Plante.

Filipendula.

Dasyneura engstfeldi Rübs. RH. 1059. — Ejby Mose.

D. pustulans Rübs. RH. 1058. — Korsør Skov, Egeslevmagle, Bodal Mose.

Fraxinus.

Dasyneura acrophila Winn. RH. 1083. — Korsør Skov, Halskov, Espe, Slagelse, Kongsøre Skov, Alindelille Skov, Kloster-skov, Bregentved, Gisselfeld.

Phyllospis fraxini L. RH. 1080. — Korsør Skov, Halskov, Espe, Slagelse, Hesede Skov, Rudehegn; Gisselfeld Park paa *F. ornus*.

Galium.

**Dasyneura galiicola* F. Löw. RH. 1102. — Bildsø.

Glechoma.

Aylax latreillei Kieff. RH. 1193. — Bildsø, Korsør Skov, Basnæs.

Hieracium.

Hoplocheta pupillata Fall. RH. 1258. — Gandløse Eget (K. Wiinstedt), Bildsø.

Holcus.

**Sipha maidis* Pass. RH. 1278. — Haslev Orned.

Hypochoeris.

**Contarinia hypochoeridis* Rübs. RH. 1307. — Næsby Fed.

Juglans.

Eriophyes tristriatus erineus Nal. RH. 1338. — Korsør.

Juniperus.

Oligotrophus sp. ? RH. 1350. — Dette Cecidie har jeg truffet almindeligt paa Bornholm, desuden i Tilvilde og Lemming.

Lathyrus.

**Dasyneura lathyricola* Rübs. RH. 1421. — Vemmelev, Boeslunde, Gyldenholm.

Lonicera.

(*)*Hoplocampoides xylostei* Gir. RH. 1505. — Korsør Skov, Basnæs, Lellinge Skov. Denne Art er hos R o s t r u p opført under Navnet *Alucita duodecadactyla* Hüb. (Lep.), men Bestemmelsen er rettet i Ent. Medd. XIV pr. 239. Imago kendes ikke her fra Landet, dens Flyvetid er Februar—Marts.

Milium.

**Harmolita* sp. RH. 1614. — Munkeskov, Haslev Orned.

Phragmites.

**Giraudiella inclusa* Frfld. RH. 1755. — Almindelig.

**Harmolita* sp. De hvide Larver lever frit i Stænglernes Indre, i de tynde Stængler i Række, i de tykke lagvis, indtil

30 i hvert Internodie. Ingen Galledannelse, men Toppen hæmmes i sin Udvikling. Holmegaards Mose.

Pinus.

Eriophyes pini Nal. RH. 1790. — Fed ved Præstø.

Polygonum.

Wachtliella persicariae L. RH. 1886. — Paa Bornholm har jeg fundet dette Cecidie paa Almindingen, Klemensker, Rø Plantage.

Populus.

**Pemphigus bursarius* L. RH. 1922. Sindinge Fjord. — (*P. bursarius* Rostrup er = *P. borealis* Tullgr. og *P. lichtensteini* Tullgr.).

Syndiplosis petioli Kieff. RH. 1910, 1921. — Rudehegn, Bromme, Korsør Skov, Sandfeld Bjerg, Gejlbjerger.

Potentilla.

Diastrophus mayri Reinh. RH. 1970. — Bildsø.

Xestophanes potentillae Vill. RH. 1967. Almindelig i det vestlige Sjælland, Haslev Orned, Glostrup, Store Klint. Bornholm: Rø, Bobbeaa, Dueodde.

Prunus.

**Eriophyes paderineus* Nal. RH. 2004. — Haslev Orned.

Quercus.

Andricus callidoma Htg. — Korsør Skov, Skelskør Skov, Stignæs, Basnæs, Holsteinborg, Fuirendal, Gyldenholm. Den agame Generation træffes oftest, den bisexuelle derimod meget sjældent.

A. curvator Htg. — Den bisexuelle Generation træffes overalt, den agame har jeg kun set en enkelt Gang, i Korsør Skov.

A. foecundatrix Htg. — Meget almindelig, dog træffes den bisexuelle Generation sjældent.

A. inflator Htg. — Begge Generationer træffes almindeligt overalt.

A. marginalis Schlecht. — Kongsøre Skov. Jeg har Formodning om, at de af mig fundne Galler tilhører *A. quadri-lineatus* Htg.

A. ostrea Htg. — Almindelig overalt. Den bisexualle Galle har jeg ikke set.

A. quadrilineatus Htg. — Meget almindelig; maaske vor talrigst forekommende Egegalle.

A. quercus-corticis L. — Almindelig paa gamle Ege.

A. quercus-radici F. — Almindelig paa saavel unge som gamle Ege.

A. solitarius Fonsc. — Skelskør Skov, Stignæs, Basnæs, Kongsøre Skov.

Cynips divisa Htg. — Almindelig. Synes at optræde talrigst i Jylland.

C. longiventris Htg. — Vor mest udbredte Cynips-Art.

C. quercus-folii L. — Dette vort mest kendte Galæble har jeg fundet følgende Steder paa Bornholm: Bobbeaa, Rø Plantage, Helligdommen.

Macrodiplosis dryobia Kieff. RH. 2136. — Almindelig.

M. volvens Kieff. RH. 2137. — Almindelig.

Ranunculus.

Dasyneura ranunculi Bremi. RH. 2235. — Egeslevmagle, Dalmose, Tjæreby ved Skelskør, Vemmelev, Ringsted, Fledskov. Bornholm: Almindingen, Rø Plantage.

Rhamnus.

Trichohermes walkeri (Först.) RH. 2260. — Munkeskov.

Rosa.

Blennocampa pusilla Klug. RH. 2313. — Almindelig overalt.

Diplolepis centifoliae Htg. RH. 2308. — Halskov paa *R. canina*.

D. eglanteriae Htg. RH. 2307. — Udbredt paa Sjælland, dog mindre almindelig end i Jylland.

**D. eglanteriae* Htg. med *Periclistus caninae* Htg. Gallen er uregelmæssigt knudet og forstørret, indtil det dobbelte Tværnit, indvendig mangelkamret, med et Hulrum i Midten. Ikke sjælden sammen med foregaaende.

D. rosae L. RH. 2301. — Sammen med normale Individuer og med Overgange til disse har jeg ved Korsør fundet en Form, som jeg vil kalde *ab. minor* nov. Foruden ved sin Liden-

hed udmærker den sig ved at have Bagkroppens sorte Farve mere udbredt og den røde Farve mere gul. Ligesom denne opfatter jeg ogsaa de af Dr. Kinsey beskrevne nordeuropæiske Former af *Cynips*-Arterne som Aberrationer; paa Grund af Overgangene kan de ikke betragtes som Variationer.

D. rosarum Htg. RH. 2306. — Almindelig paa Sjælland, hvor den forekommer hyppigere end i Jylland.

**D. rosarum* Htg. med *Periclistus caninae* Htg. Gallen er uregelmæssigt knudet og forstørret, indvendig mangelkamret, med Hulrum i Midten. Hr. H. Dettmer, Valkenburg i Holland, har venligst konstateret, at det ikke drejer sig om den af ham beskrevne *P. rosarum*. Ikke sjælden sammen sammen med foregaaende.

De to *Diplolepis*-Galler med *Inkviliner* har ikke tidligere været opførte som selvstændige Cecidier, hvad jeg dog mener de bør, da de baade i deres Ydre og Indre afviger tydeligt fra de tilsvarende rene *Diplolepis*-Galler.

Diplolepis spinosissimae Gir. RH. 2309. — Korsør, Gyldeholm.

Wachtliella rosarum Hardy. RH. 2310. — Almindelig. Bornholm: Rø.

Rubus.

Dasyneura plicatrix H. Loew. RH. 2322. — Korsør Skov, Stigsnæs.

Diastrophus rubi Htg. RH. 2320. — Ret almindelig i Skove.

Lasioptera rubi Htg. RH. 2321. — Grib Skov og Strødam (I. P. Kryger).

Salix.

Rhabdophaga terminalis H. Loew. RH. 2381. — Korsør Skov, Basnæs.

Sarothamnus.

Asphondylia mayeri Liebel. RH. 2492. — Bildsø.

Scorzonera.

**Aulacidea macula* Forsius. RH. 2522. — Brande, Sandfeld, talrig mellem Kibæk og Skarrild.

Senecio.

?*Contarinia jacobaeae* H. Loew. RH. 2578. — Larven rød (Rostrup Nr. 398). Bildsø, Vemmelev, Basnæs, Dalmose.
Spathulina marginata Fall. RH. 2577. — Halskov, Bildsø.

Stachys.

Wachtliella stachydis Bremi. RH. 2673. — Kongsøre Skov.

Thymus.

Janetiella thymi Kieff. RH. 2760. — Dalmose.

Tilia.

Dasyneura tiliamvolvans Rübs. RH. 2774. — Lejre (I. P. Kryger), Rudehegn.

Didymomyia réaumuriana F. Löw. RH. 2772. — Basnæs, Bregentved Slotspark.

Eriophyes tetratrichus Nal. RH. 2775. — Bregentved Slotspark.

Trifolium.

**Dasyneura trifolii* F. Löw. RH. 2809. — Meget almindelig. Espe og Alindelille Skov paa *T. procumbens*, paa hvilken Cécidiet ikke før er taget. For Bestemmelsen af denne og mange andre Stamplanter skylder jeg Botanisk Museum Tak.

Veronica.

Jaapiella veronicae Vallst. RH. 2892, 2913. — Meget almindelig paa Bornholm.

Haslev, d. 1. VIII. 1931.